

Inhoudelijk verslag project Crabbehoefe

2014 vanaf de oprichting

De vrijwilligers

In maart 2014 heeft het vijftal buurtbewoners de stichting Crabbehoefe opgericht en daarmee het bestuur gevormd. Na het maken en presenteren van het projectplan voor Crabbehoefe zijn bergen werk verzet door de buurtbewoners/ vrijwilligers om de braakliggende grond met het oude schoolgebouw om te toveren tot stadslandbouwproject met een mooie ontmoetingsplek voor de wijk. Tijdens de eerste 18 maanden waren er vooral voorwaardenscheppende werkzaamheden te doen in de tuin en in het gebouw en hadden we vooral veel handen nodig. Het systeem van teams is na ongeveer 5 maanden werken ingevoerd: de vrijwilligers konden bij de inmiddels aangestelde vrijwilligersbegeleider aangeven bij welk team zij het liefst wilden bijdragen; het tuinteam, het klusteam, team facilitair/horeca of het team communicatie. Ieder team aangestuurd door een teamcoach, die tevens het aanspreekpunt is voor de vrijwilligers. De teamcoaches, de vrijwilligersbegeleider en de kwartiermaker zijn gekozen en aangesteld door het bestuur. Tussen de teamcoaches en het bestuur is er de kwartiermaker, dit was in beginsel een persoon van buitenaf die vanuit het Stimuleringsprogramma Crabbehoefe ondersteunde. De vrijwilligersbegeleider en het hoofd communicatie ondersteunen op hun beurt de kwartiermaker. Zo is er een vast omlijnde structuur ontstaan en een groep van zo'n 15 personen (buiten het bestuur) opgebouwd gedurende 2014. Eens in de maand wordt een vrijwilligersbijeenkomst georganiseerd waarbij iedereen onder het genot van een stukje taart en een kop koffie wordt bij gekletst over alles wat er op stapel staat en of er belangrijke beslissingen genomen moeten worden. Half december hebben we ter afsluiting van het jaar een gezellige brunch georganiseerd waarbij iedere vrijwilliger werd gevraagd iets mee te nemen wat hij of zij graag klaar maakt. Zo hebben we elkaar weer iets beter leren kennen en het groepsgevoel verstevigd.

De beleeftuin

In april is met NLdoet, door de vele extra handen, de vorm van de tuin ontstaan met het aanleggen van de paden. De eerste groenteplantjes en zaden zijn kort daarna de grond ingegaan om in de zomer van 2014 al een heel behoorlijke oogst te geven. Vaste tuinplanten werden door omwonenden spontaan gedoneerd en de gulle giften in de vorm van fruitbomen en bessenstruiken van een paar lokale kwekers werden met groot gejuich ontvangen door het tuinteam. Er is gedurende dit jaar veel geëxperimenteerd met verschillende planten en zaden, welk gewas levert voldoende op en welk gewas viel wat tegen. Een leerproces met vallen en opstaan, door kennis te bundelen onder de vrijwilligers is er in dit jaar veel tot stand gekomen. De bezigheden in de tuin hebben vanaf het begin nieuwsgierige bewoners getrokken die zo nu en dan even een kijkje kwamen nemen. Soms met vragen over bepaalde planten en ook om gewoon te genieten van al het moois dat er te zien is met een kopje koffie dat altijd klaar staat bij Crabbehoefe. Geoogste groenten werden tot de opening nog niet zo vaak gebruikt om mee te koken of te bakken, daarom werd de oogst in beginsel of onder de vrijwilligers verdeeld of weggegeven aan buurtbewoners die het konden gebruiken.

Het schoolgebouw Naast de beleeftuin moest het totaal verpauperde schoolgebouw gerenoveerd worden. Met geld van de Wijkwens en een grote donatie verf van een vergroothandel kon met het voorbereidend werk van start gaan om het gebouw weer te laten voldoen aan de bouwtechnische eisen anno nu. Muren werden geïsoleerd en opgebouwd, plafonds en bedradingen vervangen, er werd oneindig veel geschuurd en geschilderd zowel binnen als buiten. Een oude kerkvloer werd gevonden en in twee van de drie lokalen gelegd. Een glazen pui in ere hersteld waarin dubbele beglazing werd gezet. Het oude plafond uit de lunchroom werd gerecycled tot brede vensterbanken door het hele pand. De contouren van het uiteindelijke plan werden vanaf november 2014 steeds beter

zichtbaar. Er werd vanaf dat punt voorzichtig gedacht aan het prikken van een openingsdatum. Na veel wikken en wegen werd de datum gekozen op 27 mei 2015.

Eerste activiteiten

Eind december 2014 kon een start gemaakt worden met de verhuur van de vergaderruimte bij Crabbehoeve. Met man en macht is gewerkt om deze ruimte, die net als de andere ruimtes in het gebouw ernstig in verval was geraakt, gebruiksklaar te krijgen voor de eerste geboekte verhuur. Oude meubeltjes uit grootmoeders tijd werden opgeknapt en overgoten met een Crabbehoevesausje, daarom werden gezamenlijke klusdagen georganiseerd waarbij alle vrijwilligers hun steentje konden bijdragen, ongeacht het team waar zij in zaten. Dit waren gezellige dagen waarbij we 's middags gezamenlijk aten met een grote pan verse soep met broodjes. Aan de wijkwinkel was de eer om deze ruimte in te wijden met hun bijeenkomst, een mooie avond volgde met voor ons als Crabbehoeve de ultieme beloning, louter zeer positieve reacties.

Een leerproces Het eerste jaar was vooral een leerproces ook voor het bestuur was dit het geval, daarbij heeft zij ook geleund op organisaties als de gemeente en corporaties, waaruit het zeer welkome begeleidingstraject vanuit het Stimuleringsprogramma is voortgevloeid, eind 2014 is dit traject afgesloten en moest het bestuur "op eigen benen" verder. Vanaf november 2014 is door het bestuur een vrijwillige kwartiermaker aangesteld om de dagelijkse leiding te nemen, en het project verder in goede banen te leiden.

2015

De lunchroom

Tot de opening werd het bakken van taarten en het klaarmaken van lunches en maaltijden gedaan in de geïmproviseerde keuken, op deze manier konden we niet geheel voldoen aan de HACCP regels die nodig zijn als je met voedsel bereiden bezig bent. Maar om een professionele keuken te kunnen realiseren en alle bouwwerkzaamheden en inrichting verder af te kunnen maken voor de geplande opening was geld nodig. Er liep inmiddels een aanvraag bij het Oranjefonds en er werden subsidieaanvragen gedaan bij stichting DOEN en het LSA daarnaast werd nogmaals een wens bij de Wijkwens ingediend. In februari hebben wij 15.000 euro mogen ontvangen van het Oranjefonds, die wij hebben besteed aan de verdere verbetering en inrichting van het gebouw. Inmiddels kwam de datum van eind mei steeds sneller dichterbij, de verhuur liep door maar er moest nog zo verschrikkelijk veel gebeuren. Er kon mede door de gift van het Oranje Fonds begonnen worden met de bouw van de professionele keuken. Geheel in samenspraak met de kok van Resto VanHarte werd een tekening uitgewerkt om te komen tot een keuken die goed geschikt is om met meerdere mensen te koken en geschikt is om voor grote groepen maaltijden te kunnen bereiden. De keuken was net op tijd klaar voor de opening. Het team vrijwilligers dat bestaat uit 6 personen, werkt in principe met vaste werktijden en waar nodig bij verhuur aan grote groepen die een lunch of een maaltijd willen wordt aan de vrijwilligers gevraagd of ze extra bij kunnen springen. Na de opening gingen we heel voortvarend van start door de lunchroom vier dagen open te doen van dinsdag tot en met vrijdag. Dit bleek na de hele drukke voorgaande periode van verbouwen toch wel wat veel gevraagd aan het nog net te kleine team vrijwilligers van de lunchroom. We zijn nu open op dinsdag en donderdag, waarbij mensen uit de buurt en belangstellenden bij ons terecht kunnen voor een praatje, een kop koffie met huisgemaakt gebak, een vers broodje, eigengemaakte soep en zelfs voor een high tea. Alles voor zeer laagdrempelige prijzen om het juist voor de buurtgenoten aantrekkelijk te maken om binnen te komen. Inmiddels komen er ook aardig wat professionals bij ons flexwerken en lunchen.

De beleefstuin De tuin was dit jaar nog mooier en diverser dan voorheen en er werd steeds meer afgestemd met wat er nodig was in de keuken. De groenten worden gebruikt om mee te koken op de Resto VanHarte avonden tijdens het buurtrestaurant op woensdag en vrijdag. Wat aan oogst overblijft wordt nog steeds verdeeld onder de vrijwilligers en

weggegeven aan buurtbewoners die het goed kunnen gebruiken. Plannen voor een tuin met theekruiden werden uitgewerkt en zichtbaar, een project werd bedacht voor de achterkant van het pand een schooltuinenproject waarvoor de eerste sponsorgelden zijn binnengehaald. Kinderen kunnen in 2016 hun eerste plantjes bij ons gaan opkweken en leren hoe leuk en lekker het eten en verbouwen van verse groenten is. Een paar bomen werden gerooïd om dit project te kunnen verwezenlijken en het hekwerk werd omgelegd zodat er nu om het gebouw gelopen kan worden. Ook werd deze zomer deelgenomen aan een moestuinmarkt waarbij meerdere projecten uit Dordrecht hun eigen gekweekte of gemaakte producten mochten aanbieden. Crabbehoefe verkocht hier met trots de eerste jams, chutneys en lekkere sappen gemaakt van vruchten en groenten uit eigen moestuin. Ook werd dit jaar een samenwerkingsverband aangegaan met zorgboerderij de Veltlinde in Dordrecht. Zo werden voor Crabbehoefe plantjes opgekweekt door de hulpboeren, met een verstandelijke beperking, waar wij geen ruimte voor hadden. De tuin van Crabbehoefe is beperkt qua grootte en de samenwerking werkt twee kanten op. Zo is bij een opdracht die is aangenomen om de hangende bloembakken op het plaatselijke winkelplein op te maken en te bewateren de winst door tweeën gedeeld. Zo willen we steeds meer gaan samenwerken en de gezamenlijke activiteiten uitbreiden.

De opening en toen... Wat waren we trots met zijn allen tijdens de opening eind mei op wat we hadden neergezet. Er was grote belangstelling tijdens de opening, zo'n 300 mensen kwamen kijken en proeven van de sfeer. Ook de media gaf ons veel aandacht. Een grote beloning voor alle inspanningen van iedereen.

Na de opening kwam een beetje het moment van achter de feiten aan rennen. Nu hadden we een lunchroom, maar hoe doe je dat dan allemaal? En hoe moeten we het projectplan nu verder gestalte gaan geven. Een nieuwe fase met nieuwe uitdagingen ging van start. Het op tijd klaar krijgen van het gebouw voor de officiële opening was zo'n grote klus geweest dat het uitwerken van andere plannen wat achterop was geraakt en de structuur soms nog wel wat te wensen over liet. Maar we waren het gewoon aan het doen, en dat is gewoon ongelooflijk met puur en alleen de wil en de inzet van vrijwilligers, die dat doen omdat zij in Crabbehoefe geloven. Stukje bij beetje wordt alles beter uitgewerkt en komt er steeds meer structuur. Inmiddels werd ook de aanvraag bij stichting DOEN beloond met een schenking van 25.000 euro in de maand juli, vrij te besteden aan het project.

Vanaf maart werd het traject bewandeld om bij LSA een bedrag vrij te krijgen om de kwartiermaker in te kunnen huren, die de dagelijkse leiding voor zijn rekening neemt. In juni hebben wij ons project gepresenteerd voor een commissie bij LSA en snel daarna is er een toezegging gedaan dat het bedrag van het eerste jaar 44.000 euro is toegekend voor het bekostigen van een kwartiermaker daarna zal gekeken worden of voor het tweede jaar 22.000 euro geschonken wordt. De eerst vrijwillig aangestelde kwartiermaker wordt vanaf augustus door de stichting betaald.

Activiteiten

Na de eerste verhuur van de vergaderruimte is de verhuur eigenlijk als een lopend vuurtje gegaan en kwamen er vanaf begin 2015 steeds meer aanvragen om de vergaderruimte te huren. Ook daarop kwamen steeds goede reacties, de goede verzorging, de heerlijkheden die de gasten kregen bij de koffie, allemaal met liefde gemaakt door onze vrijwilligers van de horeca, bereid met verse ingrediënten en zo veel mogelijk uit de moestuin. Sociale projecten dienden zich aan door contacten uit ons netwerk, een taalinstituut voor inburgeraars wilde graag onderdak bij ons, zij werden met open armen ontvangen. Een project met langdurig werklozen, waarbij steeds een groep van 15 personen gedurende een traject van zes weken intensief begeleid wordt om hen weerbaarder te maken en daarna te koppelen aan een werkgever. Deze projecten hebben wij ondersteunt door de vergaderruimte heel laagdrempelig aan te bieden en deze mensen die in beide gevallen de cursus zelf moesten bekostigen een kans te geven om een betere aansluiting in de maatschappij te krijgen. Ook waren er vergevorderde gesprekken met Resto VanHarte om hen naar Crabbehoefe te halen en elkaar door kruisbestuiving sterker te maken. In augustus werden de plannen die

Crabbehoeve met Resto VanHarte had, ook echt werkelijkheid. Er werd een eerste keer proefgedraaid met lange tafels op het terras in de tuin, de gasten waren duidelijk aan het genieten van het nieuwe onderkomen en de prachtige tuin. Na de zomerstop ging Resto VanHarte in september op haar nieuwe thuisbasis draaien, de Crabbehoeve. Het is mooi te zien hoe de gasten smullen van de gerechten gemaakt met groenten en fruit uit eigen tuin. Ook op deze manier zoekt Crabbehoeve de samenwerking met Resto VanHarte. De ontmoeting door gezamenlijk te eten, maar ook op een goede manier met voeding omgaan en proberen de mensen mee te laten doen. Zo sluiten gasten van Resto VanHarte ook graag aan bij de workshops die worden gegeven in Crabbehoeve. En zijn inmiddels een aantal gasten vrijwilliger geworden bij Resto VanHarte en bij Crabbehoeve. Resto VanHarte organiseert haar buurtrestaurant op woensdag- en vrijdagavond in Crabbehoeve, waarbij iedereen welkom is van jong tot oud die het fijn vindt om samen te eten, gemiddeld komen er 40 gasten op een avond genieten van het driegangendiner dat voor 4 of 7 euro wordt aangeboden, afhankelijk van het inkomen. Tijdens de speciale KinderResto's komen 10 kinderen uit groep 7 van een Dordtse JOGG gezondschool (Dordtse JOGG) koken voor ouders, familie, medeleerlingen en reguliere gasten. Dit gebeurt nu eens per maand en is een groot succes, bewustwording van gezond eten staat centraal op zo'n avond en sluit heel goed aan bij Crabbehoeve en haar plannen voor de toekomst met het schooltuinproject. Op deze KinderResto avonden zijn er gemiddeld 80 gasten.

Tijdens Burendag hebben we de buurtbewoners uitgenodigd voor een heuse bakwedstrijd, eten verbindt altijd, het werd een gezellige middag in de vorm van een high-tea waarbij alle deelnemers ook de juryleden waren en elkaars taarten moesten beoordelen, daarnaast hadden we een workshop georganiseerd etagères maken van oud servies. Een zeer geslaagde middag waarbij we leuke contacten hebben gelegd met buurtbewoners. Soms ontstaan dingen heel spontaan en kwamen wij per toeval in aanraking met Buurtcirkel, een mooi sociaal initiatief waarbij mensen met een lichte verstandelijke beperking aan elkaar gekoppeld worden en er gebruik wordt gemaakt van elkaars talenten en zo een netwerk wordt gevormd, er zijn verschillende Buurtcirkels maar degenen waaraan Crabbehoeve zich gaat verbinden en gratis een plek gaat bieden is er een met jongeren tussen de 19 en 25 jaar, die of net zelfstandig zijn gaan wonen in Dordrecht of plannen hebben om dat te gaan doen. Wij vinden het als Crabbehoeve leuk en belangrijk samen te gaan werken met deze jonge mensen, die ondanks hun beperking heel positief in het leven staan en dit afstralen naar de buitenwereld.

Inmiddels is er na de opening een voorzichtig begin gemaakt met het organiseren van activiteiten en workshops. Zo is er een samenwerkingverband ontstaan met een paar vrijwilligsters van een ander project de Lets winkel, dit is een winkel waarbij je goederen kunt inleveren of diensten kunt aanbieden waarvoor je punten krijgt. Er wordt dus niet gewerkt met geld maar met een ruilsysteem van punten. De dames van de Lets winkel organiseren eens in de maand een thema workshop en Crabbehoeve ontvangt hiervoor Lets punten die wij kunnen gebruiken om spullen in de Lets winkel uit te zoeken of om bijvoorbeeld een dienst van iemand te vragen bijvoorbeeld als iemand ons kan helpen bij computerproblemen. Er zijn in de periode van de opening tot november inmiddels drie workshops geweest. De samenwerking gaat zo leuk dat er al weer een aantal workshops gepland staan voor 2015. Inmiddels zijn er al vergevorderde plannen voor meer verschillende activiteiten en workshops die uitgewerkt worden om vanaf begin januari 2016 van start te kunnen gaan, zonder tegenprestatie overigens. Zo willen we bijvoorbeeld koffieochtenden organiseren voor eenzame ouderen die in verzorgingshuizen wonen en bijna of nooit buiten de deur komen. Hieraan willen we iedere keer een mooi thema koppelen, zoals oude foto's vanuit Dordrecht laten zien, met een kleine quiz. Bedoeling is om deze ochtenden om de twee weken te organiseren. Ook staan er leuke activiteiten voor kinderen op het programma, waarbij tijdens de workshops geknutseld, gedanst of gezongen wordt en daarnaast gezellige filmmiddagen en themafeesten. Voor Sinterklaas staat er een leuke middag op het programma en met Halloween hebben we een leuk feest georganiseerd met een groep moeders uit de buurt, waarbij de ruimte helemaal aangekleed werd en alle 40 kinderen geschminkt en verkleed waren, een groot succes.

Door ons netwerk zijn we in contact gekomen met een paar dames die bepaalde groepen uit de samenleving, in dit geval truckers, leren om onderweg ook gezond te eten, dit middels kooklessen. Daarnaast zijn we in contact gekomen met een groepje Turkse dames die een beginnend cateringbedrijfje hebben die wij een plek bieden in onze keuken met als tegenprestatie dat zij in de toekomst een aantal workshops organiseren voor de buurtbewoners.

Schaakclub Dordrecht is sinds september op de dinsdagavonden in ons gebouw neergestreken als tweede vaste huurder naast Resto VanHarte. Een welkome vaste inkomstenbron met een groep mensen die ons zeer ter wille is en meedenkt en zich nu al heel welkom en thuis voelen op hun nieuwe honk.

Toekomst

Er gebeurt best al heel erg veel op Crabbehoef en natuurlijk staan er daarnaast ook nog andere ideeën in het projectplan, maar met een dergelijk project als Crabbehoef is het juist ook mooi dat er dingen spontaan ontstaan vanuit de wijk waaraan we misschien niet eerder gedacht hadden maar die wel heel goed in de visie van Crabbehoef passen. De opbouw van een bewonersbedrijf is en blijft een organisch proces waarbij ook het projectplan al een paar facelifts heeft gehad en is aangepast. Daarom willen we de activiteiten zoals omschreven in het laatste projectplan eerst nader bekijken en waar gewenst verder uitwerken in 2016. En natuurlijk is daar geld voor nodig, voor het schooltuinenproject wat we om 2016 van start willen laten gaan en waar nu de voorbereidingen voor getroffen worden, om activiteiten mogelijk te maken voor de buurt, bijvoorbeeld een buurtbarbecue is hartstikke leuk maar slokt ook een groot deel van ons te besteden budget op en dan zijn er altijd kosten voor het gebouw dat in de toekomst een nieuw dak nodig heeft, anders loopt straks letterlijk alles in het water en dat zou heel erg zonde zijn van alle inspanningen en na alles wat we al bereikt hebben.

We zijn al goed op weg maar willen verder dan dat....